

Veronica Rehn-Kivi r ym.

Kirjallinen kysymys Suomen sitoutumisesta EU:n syöväntorjuntasuunnitelman tavoitteeseen HPV:n aiheuttamien syöpien hävittämisestä vuoteen 2030 mennessä rokotuskattavuutta nostamalla

Eduskunnan puhemiehelle

Ihmisen papilloomaviruksen eli HPV:n aiheuttamien syöpien ja tautien tautitaakka on merkittävä. HPV aiheuttaa useita vaikeita sairauksia, joista tunnetuin on kohdunkaulan syöpä. HPV aiheuttaa lisäksi miehille sekä naisille muita sukuelinalueen syöpiä, pään ja kaulan alueen syöpiä ja kondyloomia.

Maailman terveysjärjestö WHO asetti vuonna 2020 maailmanlaajuisen strategian HPV:n aiheuttaman kohdunkaulan syövän eliminoimiseksi vuoteen 2030 mennessä. Euroopan komissio julkaisi helmikuussa 2021 kattavan Europe's Beating Cancer Plan -syöväntorjuntasuunnitelman. HPV:n aiheuttaminen syöpien hävittäminen rokottamalla on yksi EU:n syöväntorjuntasuunnitelman lippulaivahankkeista. EU:n tavoitteena on vuoteen 2030 mennessä nostaa tyttöjen rokotuskattavuus yli 90 %:iin ja lisätä merkittävästi poikien rokotuskattavuutta.

Jäsenvaltiolla on vastuu tavoitteen saavuttamisessa, ja Suomen tulee sitoutua siihen viivyttelämättä. Sitoutuminen tyttöjen ja poikien rokotuskattavuuden nostamiseen EU:n suunnitelman mukaisesti vahvistaa ja lisää HPV-rokotustietoisuutta. Tietoisuutta ja ymmärrystä rokotuksen merkityksestä tarvitaan, sillä Suomessa HPV-rokotuskattavuus on muita Pohjoismaita selvästi matalampi. Suomessa on myös huomattavia alueellisia eroja HPV-rokotuskattavuudessa.

Rokotuksilla voidaan ehkäistä HPV:n aiheuttamia sairauksia, pelastaa ihmishenkiä ja riittävän rokotuskattavuuden myötä hävittää HPV:n aiheuttamat syövät. Suomessa on lisäksi tehty esimerkiksi työtä kohdunkaulansyövän seulonnassa jo 1960-luvulta alkaen. Seulontoja on syytä jatkaa rokotusohjelman rinnalla. Seulonnat ovat vähentäneet kohdunkaulan syöpää merkittävästi mutta muita HPV:n miehille ja naisille aiheuttamia syöpiä ei seulota. Seulontoihin osallistumisessa on lisäksi hälyttäviä sosioekonomiseen taustaan liittyviä eroja.

HPV:n aiheuttamia sairauksia hoitavat lääkärit, HPV-tutkijat ja potilasjärjestö ovat muodostaneet kansallisen HPV-verkoston edistämään Suomen sitoutumista EU:n syöväntorjuntasuunnitelman tavoitteeseen. Asiantuntijat ovat korostaneet, kuinka merkittävää kansanterveydellisesti ja inhimillisesti on, että HPV:n aiheuttamat syöpätyypit voidaan hävittää rokottamalla. Asiantuntijaverkoston mukaan HPV-rokotuksen merkitystä ei ole Suomessa vielä täysin ymmärretty.

Kirjallinen kysymys KK 785/2022 vp

Suomessa on vuodesta 2013 lähtien tarjottu HPV-rokote tytöille osana kansallista rokotusohjelmaa. Poikien rokotusohjelma käynnistyi syksyllä 2020. Kirjaus kansallisen HPV-rokotusohjelman laajentamisesta tasa-arvoisesti kaikki nuoret suojaavaksi sisältyy nykyiseen hallitusohjelmaan.

Pitkäjänteisellä rokotustyöllä ja kattavalla lasten rokotusohjelmalla on kyetty ehkäisemään ja hävittämään vaikeita terveyttä ja elämää uhkaavia sairauksia vaikuttavasti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti ja kustannusvaikuttavasti. Kansallinen lasten rokotusohjelma on kansanterveys-työn menestystarina. Nyt Suomessa on kansallisen rokotusohjelman kautta aika ja mahdollisuus tehdä historiaa hävittämällä HPV:n aiheuttamat syövät.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitämme asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten sosiaali- ja terveysministeriö aikoo edistää Suomen nopeaa sitoutumista EU:n syöväntorjuntasuunnitelman tavoitteeseen hävittää HPV:n aiheuttamat syövät rokottamalla vuoteen 2030 mennessä?

Helsingissä 24.2.2023

Veronica Rehn-Kivi r
Mats Löfström r
Sandra Bergqvist r